

Hänvisning
VM008:00/2017Kontaktperson
Sophie Mecklin

Ärende
**BEGÄRAN OM UTLÅTANDE OM ETT UTKAST
TILL REGERINGENS PROPOSITION TILL
RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL LAG OM ETT
ÖVERVAKNINGSSYSTEM FÖR BANK- OCH
BETALKONTON OCH TILL VISSA LAGAR SOM
HAR SAMBAND MED DEN**

Begäran om utlåtande

Finansministeriet ber om utlåtande om ett utkast till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om övervakningssystem för bank- och betalkonton och till vissa lagar som har samband med den.

Utkastet till regeringsproposition sammanhänger med det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism och om ändring av direktiven 2009/138/EG och 2013/36/EG.

En bedömningspromemoria om övervakningssystemet för bank- och betalkonton upprättades år 2017. Den modell till övervakningssystem för bank- och betalkonton som föreslås i propositionen utgår ifrån den remissrespons som erhöles på promemorian.

Lagstiftningsbehörigheten

Ålandsdelegationen gav den 13 juli 2016 ett utlåtande beträffande genomförandet av det fjärde penningtvättsdirektivet på Åland. Ålandsdelegationen konstaterade att direktivet innehåller bestämmelser som är avsedda att skydda det finansiella systemet genom att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism och att det därför närmast är att hänföra till rättsområdena sedelutgivning och valuta samt bank- och kreditväsendet som utgör riksbehörighet enligt 27 § 37 punkten och 29 § 5 punkten i självstyrelselagen. Direktivet berör även andra rättsområden vilka främst utgör riksbehörighet. Direktivets

tillämpningsområde berör även bland annat tillhandahållare av speltjänster och fastighetsförmedlare, vilka områden utgör landskapsbehörighet. Ålandsdelegationen konstaterade att även för dessa gäller dock de straffrättsliga bestämmelserna i strafflagen gällande bland annat penningtvätt och de allmänna riksbestämmelserna om penningtvätt är tillämpliga även på deras verksamhet.

Ålandsdelegationen konstaterar att åtgärder för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism utgör riksbehörighet. Enligt 23 och 30 §§ i självstyrelselagen följer förvaltningsbehörigheten lagstiftningsbehörigheten, om undantag för detta inte för någon förvaltningsuppgifts del anges i självstyrelselagen. Detta innebär att den som har rätt att lagstifta om en viss angelägenhet, även ansvarar för handläggningen av uppgifterna. Enligt självstyrelselagens 59b § är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i lagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som fattats inom Europeiska unionen.

Det är inte möjligt att genom en rikslag överföra statliga uppgifter på landskapets myndigheter. Förvaltningsbehörigheten kan däremot överföras genom en överenskommelseförordning enligt 32 § i självstyrelselagen. Enligt bestämmelsen kan genom överenskommelseförordning och med landskapsregeringens samtycke uppgifter som hör till riksförvaltningen för viss tid eller tills vidare överföras på en landskapsmyndighet eller uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet.

Landskapsregeringens utlåtande

Landskapsregeringen konstaterar att den rikslagstiftning som föreslås berör rättsområden inom rikets behörighet. Landskapsregeringen har dock i juni 2018, i enlighet 32 § 1 mom. i självstyrelselagen, lämnat sitt samtycke till att en överenskommelseförordning antas. Genom överenskommelseförordningen överförs från Polisstyrelsen till Ålands lotteriinspektion tillsynsbehörigheten på Åland enligt 7 kap. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) när det gäller penningspelssammanslutningar som avses i Ålands landskapslagstiftning samt näringsidkare och sammanslutningar som förmedlar deltagaravgifter och deltagaranmälningar för penningspel som tillhandahålls av dessa penningspelssammanslutningar. Genom överenskommelseförordningen överförs också från regionförvaltningsverket till Ålands landskapsregering tillsynsbehörigheten enligt 7 kap. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) när det gäller sådana fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning. Vidare överförs genom förordningen från Polisstyrelsen och regionförvaltningsverket till Ålands landskapsregering de uppgifter som gäller påförande av ordningsavgift, offentlig varning och påföljdsavgift enligt 8 kap. i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism när det är fråga om sådana penningspelssammanslutningar, fastighetsförmedlingsrörelser och rörelser för förmedling av hyreslägenheter och hyreslokaler som avses i Ålands landskapslagstiftning.

Under kapitel 2.3.1 framgår att enligt utredningen har inte alla myndigheter ett behov av att upprätta ett separat elektroniskt gränssnitt, eftersom de gör så få förfrågningar. Det framgår även att exempel på sådana myndigheter är Ålands landskapsregering. Landskapsregeringen vill klargöra att landskapsregeringen inte tidigare har haft behörighet att utföra tillsyn gällande penningtvätt och andra uppgifter i anslutning till den tillsynen. Tillsynsbehörigheten har överförts genom den överenskommelseförordning som nämndes ovan.

Överenskommelseförordningen trädde i kraft den 1 juli 2018.

Landskapsregeringen har meddelat finansministeriet i maj 2018 att landskapsregeringen inte behöver tillgång till bank- och betalkontosystemet. Landskapsregeringen bedömer att det inte behövs tillgång till systemet eftersom den tillsynsbehörighet som överförs till landskapsregeringen genom överenskommelseförordningen gäller en smal sektor med få aktörer. Landskapsregeringen kan därför för tillsynen ta del av informationen på alternativa sätt. Landskapsregeringen anser att lagförslaget är godtagbart och har ingenting ytterligare att kommentera gällande utkastet till regeringens proposition.

Minister

Nina Fellman

Jurist

Camilla Hägglund

